

Abetifi & Psalm 23
februari 2018

Om 5.15 ging vanochtend de wekker. Snel ontbijten, aankleden om vervolgens met een tas vol belleblaas, stroopwafels en kleurpotloden twee scholen op het hoogstbewoonbare gedeelte van Ghana te bezoeken. We zitten in Abetifi! Met z'n twintigen werden we om 7.00 warm welkom geheten door de principal van de government school. Aansluitend werden we getrakteerd op de weekopeningsceremonie. Wat een ervaring. 200 leerlingen in schooluniform, netjes opgesteld in rijen die vol overgave de week openden. Er werd gezongen, gebeden om vervolgens per klas, perfect in de maat, naar het klaslokaal te marcheren. Dit onder begeleiding van aanstekelijke drums, waar een paar leerkrachten verantwoordelijk voor waren. Ik moet zeggen dat ik nog nooit eerder op zo'n vroeg tijdstip zo'n zin in dansen heb gehad. Ik mocht mee met Kindergarten 2B: 16 allerliefste kleuters in de leeftijd van 5 t/m 10, onder bezielende leiding van teacher Dianna en teacher Daniël. Ik mocht deelgenoot zijn van het opzeggen en aanwijzen van letters uit het alfabet, zowel in het Engels als in de locale taal, Twi. Opvallend was de zak met blokjes. Ik dacht dat er een telactiviteit gepland stond, maar al gauw bleken ze met een ander doel op tafel te liggen, als beloningsmateriaal. Bij elk goed antwoord gedurende de hele dag mocht de leerling een blokje pakken en zo werden de hele dag door blokjes verzameld. Aan het eind van de dag kreeg de leerling met de meeste blokjes een groot applaus. Ik was onder de indruk van teacher Dianna: hoe ze plezier in het lesgeven uitstraalde, hoe ze de leerlingen liet lachen met gekke liedjes, maar ook hoe ze op uiterst serieuze toon de leerlingen het verschil tussen water en drinkwater liet ervaren aan de hand van flesjes gevuld met verschillende soorten water.

's Middags gingen we op huisbezoek bij twee leerlingen uit de klas, die ik mocht kiezen. Daar gingen we met z'n vijven: teacher Dianna, teacher Daniel, Comfort, Kevin en Urcila en ik. In Afrikaans tempo liepen we over zandweggetjes op weg naar het huis van Comfort. Haar hand omklemde de hele middag de mijne. De blik in haar ogen toen we haar huis naderden was onbetaalbaar. Vol trots wees ze met een grote glimlach richting haar huis en ze trok me mee die kant op. We zagen een best groot stenen huis, maar werden uiteindelijk niet binnen uitgenodigd. Misschien met een reden... Ietwat onwennig stonden we tegenover elkaar: een jonge (zwangere) moeder, Comfort, opa en oma tegenover ons zestal. We hebben weinig gesproken. Maar dat was niet erg. De trotse blik en houding van Comfort is niet meer verdwenen die dag. Haar hand schoot weer in de mijne en we vervolgden onze weg naar het huis van Kevin. Diana stelde voor een taxi te nemen. Zo gezegd zo gedaan. Met z'n zessen zaten we opgevouwen in een soort Twingo. Kindertjes op schoot en daar gingen we. Ik werd overspoeld door een warm gevoel. Het was grappig maar tegelijk ook echt samen om zo door de straten te scheuren. Het voelde alsof ik onderdeel van een warme Ghanese familie was, en geen toeschouwer. Het huisbezoek bij Kevin was hartverscheurend. Met vier broertjes en zusjes, een pasgeboren tweeling, oma, tante en zijn zwangere moeder woonde hij in een soort betonnen kelder van nog geen 10 km². Op de vloer lagen alleen wat kleden en kartonnen platen. Dat kwam binnen. Het voelde ineens heel ongepast vragen te stellen over ouderbetrokkenheid. First things first. We konden niet veel meer dan wat spulletjes en wat geld geven, dat vervolgens dankbaar in ontvangst genomen werd door moeder. De familie bleek van het platteland te komen. Kevin was twee weken geleden voor het eerst naar school geweest. Ik had me die ochtend afgevraagd waarom hij zo afwezig was in de klas, opdrachten niet begreep, terwijl hij toch al 10 was (wat in een kleuterklas natuurlijk vrij opmerkelijk is). Nu wist ik waarom.

Nu, na een dag van van school- en huisbezoek, vraag ik me af hoe we naar het leven en onderwijs in Ghana zouden moeten kijken. Hebben wij het echt beter? Worden zij benadeeld in het leven? Ik vraag het me af en denk dat wij veel kunnen leren van de Ghanese mensen en cultuur: trots zijn op wie je bent en waar je vandaan komt, met weinig middelen veel doen, creatief zijn. En niet te vergeten het hebben van een rotsvast geloof. Je ziet het overal, van reclameborden met "only God fastfood" tot intens serieuze kindersnoetjes tijdens een gebed. Het geloof is het fundament van de samenleving. En wij doen daar ook een klein beetje aan mee deze week. Wij laten ons leiden door Psalm 23. En voordat jullie denken dat we op bedevaartstocht zijn... Psalm 23 is de naam van het busje dat ons door Ghana leidt deze week. "De heer is mijn herder" is de titel van de psalm. Wisdom, Ingeborg, Anouk en Jeroen zijn deze week onze herders, die tot nu toe al onvergetelijk is. Ik ben ondertussen een hele tas belleblaas, stroofwafels en kleurpotloden lichter, en nu al een prachtige ervaring rijker.

Berber of Afia